

Náša Moč

Glasilo slovenskega delavstva

**Uredništvo in uprav-
ništvo v Ljubljani,
Katoliška tiskarna**

Oglasi se sprejemajo
po dogovoru.

Štev. 44.

V Ljubljani, 28. septembra 1917.

Leto XI.

Profesor dr. J. Janežič:

Potreba dobre krščanske organizacije.

(Dalje)

Njihov prihod bo podoben tem bojnim vozovom. Vzbujal bo v ljudeh strah in skrb, kam se obrnejo, kaj nameravajo? Sicer se ne bojuje z ljudmi, vendar zahtevajo od ljudi, mnogo reči rekvirirajo. Dati se jim mora, ustavljati se ne smeš in ne moreš. Mogočno nastopajo, terorizirajo. Na vzdih, tožbe, stiske ljudi se ne ozirajo; kar hočejo imeti, dobijo za vsak slučaj. — V času vojske so rekvizicije običajne, in dosti trde, zlasti, če jih vodijo sovražne čete; v naši tej organizaciji se bo to vršilo na zunaj morda še bolj humanno in pravilno, v resnici pa bo še strožje in hujše. — Na kak način bodo delale te kobilice to grozeče šumenje, ni povedano. Vendar so najbrž te razne manifestacije, objave, oklici, ukrepi po shodih, listih, zborih, ki bodo ljudem zveneli po ušesih. Saj so že imeli prislovico o sklicanju državnega zbora v dobi liberalizma, ki pravi: državni zbor se zbira, ljudstva vzdihujejo. — Tudi delovanje in gibanje teh organizacij utegne biti tako, da bo ljudem grozo in strah povzročalo.

»In imajo repe, kakor škorpioni in žela so v njihovih repih, in oblast imajo ljudem škodo delati pet mesecev.« To je zadnji, posebni znak teh kobilic, da imajo v repih strup in želo. Tega navadne kobilice nimajo. Mučijo ljudi s pikom, kakor škorpioni. — Škorpioni so živali, ki so najraje v temi, na vlažnem hladnem prostoru, kjer čakajo na svoj plen. Pik je nevaren za male živali, ker jih umori, človeka sicer ne umori ta strup, vendar napravljajo otok, da se ga ljudje opravičeno boje. Škorpion ne napada nasilno, ampak bolj zvičajno in zavratno, pa doseže svoj namen. Enako bodo nastopale te peklenke kobilice. Kako si naj to razlagamo? — Zgoraj smo videli, da bodo mnogo potrebovale in požrle, ker imajo levje zobe; vendar ne bodo naravnost sile delale in ropale, ampak s strahom bodo vplivale na ljudi, da bodo voljni pustiti se opliniti. Terorizem mnogo

izda, kar vidimo vsak dan lahko pri raznih priložnostih. Toda vsi ljudje niso enako pristopni terorizmu, ne dajo se radi strahovati. Kdor hoče ukloniti podse kar celi svet, ta mora že prav mogočno nastopiti; ali prav posebno krepke pomočke porabiti. Tak izredno izdaten pomoček je to pikanje ljudi po škorpionovo. Strup pri piku kače ali škorpiona sprejme človek vse proti svoji volji, torej ne kakor strup alkohola pri vživanju žganja. Z nekako zvičajno silo bodo te kobilice ljudi zastrupljale.

To zvičajno zastrupljanje se bo godilo na razne načine. Eden teh je ta po slabem tisku, listih in knjigah, ki jih mora naročati in brati. Drugi način je po slabih šolah, predavanjih, shodih in zborih, ki se jih mora udeleževati. Da orgnizacije silijo svoje ljudi še za marsikaj drugega slabega, je znana reč. Že dandanes je to nasilstvo zelo nadležno in zoperno, pa gotovo pride še huje, ko se bo spošlo prav po besedi prerokovanje, »da bodo ljudje tiste dni iskali smrti, pa je ne bodo našli«, »želeli bodo umreti, pa smrt bo bežala pred njimi.« To bodo hudi časi za ljudi na zemlji.

Te peklenke kobilice so dobro organizirane, »imajo med seboj kralja, angela brezdnega, ki mu je ime po hebrejsko Abadon, po grško po Apolion« (pokončevalec). Ker je ta padla zvezda iskala zveze s peklom, jo je našla. Sodelovanje peklenških moči s človeškimi naporji se je napravilo in razvijalo, tako, da je vpliv demonski prevladal človeške smeri in sovraštvo proti katoliški cerkvi je postalo glavni, dasi še včasih prikriti nagib in cilj te organizacije. To pa ravno pove apokalipsa z besedami: nad seboj imajo te kobilice kralja, angela brezdnega. To je res mogočen, zvit in hudoben kralj; organizacija pod takim vodstvom je zmožna velikih reči, pa tudi velikih hudobij. — Zanimivo je tudi ime tega angela Abadon, Apolion (pokončevalec). Z imenom nam pove že uspeh vsega dela, ki bo veliko pokončevanje in razdejanje. — Česa? Človeške sreče. Sv. Janez je spisal apokalipso v grškem jeziku, da pa vendar postavi na prvo mesto hebrejsko ime — Abadon, mora to nekaj pomeniti. — Nekateri razlagavci vidijo v

tem vodilno židovsko pleme, ki bo imelo prva mesta v tej organizaciji in vso moč v svojih rokah. Na drugem mestu stoji grško ime Apolion, da s tem pokaže, da bodo klasično izobraženi sloji, zlasti visokošolski in enaki krogi inteligence sledili židovskemu vodstvu v tej peklenki organizaciji in je podpisali. — V tej smeri se vrši razvoj že pred našimi očmi. Najvišja je organizacija kapitala banke, delniške družbe, industrijske zveze, trusti in karteli, vse to je pretežno v židovskih rokah. To so pijavke, ki srkajo premoženje ljudsko vase, ne sicer nasilno, pa vendar tako, da se nihče ne more odtegniti temu vsestranskemu vplivu. — V drugi vrsti stoji pa izobraženstvo, svetna inteligenca; ki obvladajo javno mnenje v korist onim zgoraj. Časopisje, knjige, šole itd. stoji pod njih vplivom, pa je v službi kapitala in pospešuje njegove namene. — Zadnjo, skrivno, umsko vez vseh teh organizacij ima loža v rokah, ona pozna namene satanove in jih skuša v boju s cerkvijo uresničiti.

4. Razlogi v tolažbo in pomočki v sili.

Iz teh razlag je očitno, da nas čakajo slabi časi in hude stiske. Ali ni prav ničesar, kar bi nam služilo v tolažbo in pomirjenje? — Nekaj je pač pristavil prerok, kar bi utegnili biti v tolažbo, ko pravi, da te kobilice ne bodo morale ljudi, ampak jih samo mučile; kaj pa, da bodo te muke neznosne. Potem tudi pristavi, da bodo delale tako le pet mesecev in potem bo ta šiba odnehala in prešla. Pet mesecev je navadni čas za naravne kobilice od dne ko se izležejo pa do časa, ko poginejo. Ko bi te peklenke kobilice tudi le pet mesecev pustošile, bi se že prebilo, a te besede imajo v sebi podobo razvoja. Kakor imajo naravne kobilice določen čas svojega razvoja, tako se bodo tudi te peklenke kobilice polagoma razvijale, dokler ne bo ta razvoj na vrhuncu obsegal celi svet, in dokler ne bo čutil pritiska sleherni mož. — Ko bodo dosegle svoj namen, bo delo prenehalo in organizacija bo razpadla.

To vse nam ne daje še zadostne tolažbe, pač pa je ena druga pripomba za nas večjega pomena. Prerok pravi, da imajo te kobilice le oblast mučiti »ljudi, ki nimajo pečata božjega na

svojem čelu.« Na ljudi, ki tak pečat nosijo, nimajo nobene moči. — Kateri so ti srečni ljudje, ki ta pečat nosijo na čelu in so s tem zavarovani proti pikanju teh hudobnih kobilic? To je imenitno vprašanje, ki ga moramo temeljito prevdariti. — Splošno vemo, da kristjan dobi neizbrisljivo znamenje, ko prejme zakrament sv. krsta in zopet v zakramentu sv. birme. Ker je to znamenje neizbrisno, ga obdrže tudi grešniki in hudobneži, zato ne more služiti za ločitev otrok božjih od sata novih hlapcev. Moramo poiskati kako drugo v to pripravno znamenje. — Sv. Janez nam pomaga pri tem iskanju, ker opisuje v 6. poglavju, 18 in sl. vrstah tako zaznamovanje ljudi s pečatom božjim. »Videl sem, štiri anjele stati na štirih koncih zemlje, ki so držali štiri vetrove zemlje, da ne piha noben veter čez zemljo in čez drevesa. In videl sem drugega angela, ki se je dvigal od solnčnega vzhoda s pečatom živega Boga, ter je klical glasno onim štirim angelom, katerim je bilo dano škodovati zemlji in morju, rekoč: nikar ne škodujte zemlji, ne morju, ne drevju, dokler ne popečatimo služabnike našega Boga na njih čelih. In slišal sem število pečatenih na 144.000 iz vseh Izraelovih rodov.«

Iz teh besedi smemo sklepati, da imamo tukaj neko posebno znamenje opisano, ki je različno od neizbrisnih znamenj v zakramentih, vendar pa pride od Boga, ker ima dober angel pečat v roki, in ker bo zaznamoval le služabnike božje. Podrobnega opisa nam ne podaje prerok, vendar toliko je gotovo, da bo nekaj na zunaj vidnega, po čemur bo mogoče spoznavati pristaše ene strani od druge. Iz sv. pisma vemo, da je Kajn po uboju brata Abela bil v strahu, da ga bo zdaj smel vsakdo ubiti kakor divjo zver. Bog mu je sicer rekel v tolažbo, da se tudi ubijalcev ne sme moriti vsaj brez pravilne sodbe ne, vendar je utisnil Kajnu neko

znamenje na čelo, ki ga je varovalo pred nasilno smrtjo. — Torej neko zunanje vidno znamenje, božjega izvora bodo sprejeli ti dobri ljudje na svoja čela, in ta znak jim bo ščit proti piku teh peklenških kobilic.

Tega znaka ne bo angel nikomur vsiljeval, ampak le tisti ga bodo prejeli, ki bodo zanj prosili, zanj delali in se trudili. Le hlapci božji bodo prejeli znak, in sicer v času ko bodo angeli zadrževali viharje besneti čez zemljo in morje. Torej je treba že v mirnem času se pripravljati na šibo teh kobilic, da bomo močni in dobro oboroženi v času, ko napadejo. Zato menim, da je v tej skrivnostni obrambi obsežena vsaj kot podlaga in priprava od strani človeka, dobra naša organizacija. Krščanska organizacija, dobro zasnovana, dobro vodena bo uspešna pomoč proti piku in škodi teh kobilic. Samo taka organizacija bo odtehtala moč in vpliv nasprotne sovražne družbe. Tem dobro organiziranim služabnikom božjim te peklenške kobilice ne pridejo do živega. Zato je največje važnosti to premisliti in preštudirati, kakšna naj bo ta naša dobra organizacija kot obramba in zavetje v prihodnjem boju.

5. Moč in korist dobre krščanske organizacije.

Sv. Janez nam ne opiše dobre organizacije tako na drobno, kakor je narisal družbo peklenških kobilic, le tu in tam poda kak migljaj ali nasvet, kako se bo ravnati v teh hudih časih. K naši sreči pa imamo še druge prerokse izjave iz poznejših časov, ki nam služijo, ako jih prav razumemo in pametno vporabimo. Posebno lepa so razkritja čast. device Ane Katarine Emmerich, redovnice Avguštinke iz Westfalske, ki je umrla l. 1824. dne 9. februarja v duhu svetosti, tako da se vrši že preiskava, da se proglasi za svetnico. Iz njenega življenja vemo, da je prav prijateljsko občevala s svojim an-

gelom varihom in z drugimi svetniki, ki so ji razodeli mnogo lepih in koristnih reči. Znani nemški pesnik Klemen Brentano, je ta razkritja zapisaval ter pozneje te zapisnike na svetlo dal. Iz teh zapisnikov bomo posneli sledeče razprave. V letih 1820—22. je živela, prognana iz samostana v revni sobi hiše v mestu Dülmen, priklenjena na bolniško posteljo, v mnogih bolečinah, skoro brez vsake hrane. Molila je mnogo zase in za druge, svete in tolažbo dajala vsem, ki so jo obiskovali. V tolažbo teh bolečin, ji je Bog kazal v mnogih zamaknenjih podobe iz drugega sveta in iz prihodnjih časov. Tudi usodo katoliške Cerkve v bližnji prihodnosti je videla, kar nam popisuje v taki-le prerokski podobi. Devica pripoveduje pesniku, kar je gledala v zamaknjenju: »Videla sem na vseh krajih katoliške občine stiskane, tlačene, skupaj na ozek prostor zrinjene in obkrožene. — Videla sem mnogo cerkva na raznih krajih zaprtih, in veliko gorja nastati. — Videla sem vojske in prelivanje krvi. Divji, temen narod je silovito vdrl v naše kraje, pa to ni dolgo trpelo.« — Mnogo teh šib je v preteklem stoletju že zadelo naše krščanske kraje, zlasti v teku te svetovne vojske se to hiro razvije in gorje postaja silneje vsak dan; konca pa še ni videti.

Boj brezvercev proti katoliški Cerkvi nam opisuje v novi podobi. Stavba cerkve sv. Petra v Rimu je simbol cele katoliške Cerkve po svetu razširjene. Sovražniki božji so pri delu ter se trudijo, da bi cerkev Petrovo podrli do tal, kar pomeni sovražno rovanje proti katoliški Cerkvi. Pri tem boju bodo kristjani velike krivice pretrpeli, celo mučeniške smrti bodo nekateri deležni. — Vse to se je že godilo v preteklih časih, se godi v naših dneh in bo v prihodnje postajalo še hujše.

Glavno ulogo v tej proticerkveni borbi imajo skrivne družbe, zlasti prostozidarji in sorodne organizacije. Zato

H. Conscience:

Revni plemenitaš.

»Tvoj oče, Lenora? Vse bo oprostil in me kot sina, ki ga zopet najde, sprejel z odprtima rokama...«

Ne, ne; tega ne verujte, Gustav! Ranjena je njegova čast; kot kristjan bo odpustil, a plemič razžalitve nikdar ne pozabi!«

«O Lenora, krivična si nasproti svojemu očetu. Če se vrnem s stricem dovoljenjem in mu rečem: Prišel sem; osrečim Vaše dete; dajte mi Lenoro za ženo; radostno ji olepšam življenje z možato ljubeznijo; zavirljiva bo njena usoda! — če mu vse to rečem, kaj misliš, bo odgovoril?«

Pobešenih oči je Lenora odgovorila:

»Poznate njegovo neskončno dobroto, Gustav. Moja sreča je edina želja njegovega srca, — blagoslavljal Vas bo in se zahvaljeval Bogu!«

»Kajne da, Lenora, da dovoli? Vidiš, ni še vse izgubljeno. Našo bodočnost razsvetljuje še žar nade. Upaj, ljubica! O ne žalosti se. Odpotujem naj na žalostno pot z nado, da me, zaupajoč v Boga, pričaku-

ješ. Spominjaj se na me v tvojih molitvah. Izgovori včasih moje ime na zasenčenih stezah, na katerih so prve besede ljubezni tako sladko ginile najini srci. Dva meseca sem prežil na njih v blaženosti v tvoji bližini; smehlaj se mi v tvoji samoti; moje srce bo čulo iz daljave, da me pozdravljaš; spomin na te bo moja edina radost, osrčeval me bo, da prenesem ločitev od tebe.«

Lenora tiho joče. Sladke, ginjaive besede ljubimca so popolnoma njen ponos premagale; v njenem srcu je le še prostor ljubezni in žalosti. Gustav, ki to zapazi, ji reče:

»Grem, Lenora. Krepita me vesela nada in tvoja ljubezen, ko zapuščam domovino in ljubljeno svojo prijateljico. Naj pride zdaj karkoli; pogumno hočem kljubovati. Lenora, spominjaj se name vsak dan, saj se boš?«

»O Bog, svojemu očetu sem obljubila, da pozabim na Vas!« je jecljalo dekletko skoraj v strahu.

»Mene pozabiti? S silo?«

»Ne, Gustav, ne!« je nežno odgovorila. »Prvič ne bom ubogala svojega očeta. Čutim, da mi ni mogoče držati, kar sem

obljubila. Lagala sem. Kako naj Vas pozabim! Ljubila Vas bom, dokler živim: moja usoda na zemlji!«

»Hvala ti, Lenora, hvala!« zakliče Gustav ves iz sebe, tako se radosti. »Kar si rekla, mi krepim moč, da premagam vse ovire. Bog s teboj, ljubica; tvoja podoba me bo povsod spremljevala liki angel varuh; vedno si jo bom predočeval, v veselju in v žalosti, podnevi in ponoči, vedno, vselej te bom videl, Lenora! Slovo mi ruši srce, a dolžnost mi velevala: Odhajaj! Zdrava! Zdrava!«

Stiskal ji je ves zmučen roki; izgubil je v grmovju.

»Zdrav, Gustav, zdrav!« zakliče Lenora skoraj nezavestna.

Uničen s tresočo roko poišče stol, brez moči se zgrudi vanj, položi glavo na mizo in jo prepusti svoji veliki bolesti; vroče solze ji zalivajo roki.

Sedmo poglavje.

Lenora je povedala očetu, da jo je Gustav zadnjikrat posetil. Trudila se je, da pripravi njegovo srce boljši bodočnosti. Gospod pl. Vlierbecke jo je pa poslušal

pravi č. Katarina Emmerich: »Videla sem ljudi skrivne družbe (prostozidarje) na veliki cerkvi sv. Petra podirati. Pri teh podiračih sem videla grdo zver, ki je prilezla iz morja.« — Tukaj popisuje to zver prav tako, kakor je naslikana v apokalipsi. Ta zver je simbol državne vladne oblasti, kakor izhaja iz protiverske revolucije. Taka zver je bila vlada v času francoske revolucije, taka zver je tudi vsaka druga vlada, ki se da voditi po načelih in nasvetih skrivnih družb. Tako vlado imajo Portugalci, Francozi, Italijani, Angleži, razne ameriške republike in še kod drugod. — »Ta zver je bila prav domača s temi podiralci. Večkrat leži v sredi med njimi, ko podirajo, včasih se nazaj vrne v svoj brlog, kjer jo ti delavci skrivaj obiskujejo.« To pomeni, da protiverske vlade in protiverske družbe v soglasju delajo na podiranju Cerkve božje na zemlji. — »Med tem sem videla tuintam po svetu mnogo dobrih, pobožnih ljudi, tudi duhovnikov, mučenih, zaprtih, zatiranih. Menim, da bodo kdaj še mučenci.«

(Dalje.)

Ljubljana, 25. septembra 1917.

Avstrija in Nemčija sta odgovorili na noto sv. očeta na njegov poziv, naj se prično sovražniki pogajati o miru. Zelo prisrčno je pisal cesar Karel kot sin očetu Benediktu XV. Cesarjev odgovor obsega misli, ki so bile splošno-sti minulega stoletja tuje. Zdi se nam, kakor da so živeli že rodovi in izginili, odkar živimo v novem stoletju. Vojska je prekucnila sredstva in smotre politike. Cesar Karel pravi, naj temelji bodoči svetovni red na temelju pravne moči pravice in da se mora sila orožja izločiti in da je o tem globoko prepričan. Pred vojsko ni noben vladar kake

države, ki je morebiti v triletni vojski postavila na bojno plan čez 7 milijonov mož, mislil na tako možnost. Zdaj izpoveduje naš cesar, da gre pravica nad silo in da se morajo narodi razbremeniti temeljem pravice, da se njih blagostanje poviša. Grof Kalnoky in Aehrenthal, ni še dolgo, ko sta vodila našo zunanjo politiko, pač nista nikdar slutila, da se bo monarhija tako odločno izjavila za načela tistih sitnežev miroljubnežev, nad katerimi je svet, vihal svoje nosove. In ti »pretiranci«, miroljubi so zahtevali razorožbo, češ da oborožba naravnost sili na vojsko. Kako so ti pred vojsko »veliki« in »mali« politiki zasmehovali »miroljubneže«, češ zakaj da so taki sitneži in nezadovoljneži. Cesar Karel govori toplo besedo o razorožbi, najglavnejši zahtevi miroljubov že pred vojsko. Gotovo, čez noč se ta reč ne more izpeljati. Razorožiti se morajo vsi. A miroljubi smo zadovoljni, ker naše načelo odobrava vladar velike Avstrije, ki je tako junaško kljubovala tistim, ki so jo razkosavali.

Nota nemške vlade se bistveno ne razločuje od pisma cesarja Karla. Če se Avstrija in Nemčija ne spuščata v podrobna vprašanja, je to zelo umljivo.

Gotovo: pot, ki vodi k miru, je še trnjeva, opolzka. A glavne ovire so premagane; led je prebit; vrzel miru je odprta.

Smemo upati, da se z velikimi koraki bližamo miru. V tej veri nas ne omajuje gromenje topov, ne omejuje nas tudi besedičenje po vojnih hujskavih podkupljenega časopisja.

Tako je minul ves mesec, mesec žalosti in trpljenja.

Lenora je obupana zapazila, kako da venejo očetova lica, da izgubljajo oči svoj lesk, kakor da izpodkopuje očetovo zdravje in življenje zavratna bolezen.

Prepričala se je, da očetovo dušo gotovo teži kaka strašna skrivnost.

Zadnji čas so namreč očetove oči zopet zažarele; pretresala ga je mrzlica; besede, pretnje, dela, vse je kazalo, da je nepotrpežljiv in razburjen. Vsak teden se je vozil dvakrat ali trikrat v mesto. Povedal ni, po kaj. Vračal se je pozno zvečer; za mizo je molčal, dokler ni Lenore pozval, naj se poda počivat in je tudi sam s svetilko odšel v spalnico. A da ne počiva, je Lenora predobro znala, ker čula je, kako je hodil oče v sobi nad njeno spalnico sem in tja.

Lenora je bila po svoji naravi zelo srčna; ker je bila na poseben način vzgojena, je bila skoraj tako odločna, kakor moški. Polagoma je dozorela v njenem srcu misel, da prisili očeta izdati svojo skrivnost. Spoštovala je očeta, a osokoljevala jo je za ta njen nastop njena ljubezen nasproti njemu. Večkrat ga je že iskala, a

Dal Bog veliko takih „veleizdajalcev“!

Slovenskoštajerski Nemci in nemškutarji so v zraku. Z grozoto gledajo, da prihajajo novi časi. Njihova nadvlada, njihovo gospodstvo se bliža svojemu kmcu. Jugoslovanska država prihaja, ž njo naša svoboda izpod njegovega gospodstva, in pred tem se tresejo.

Vsak čas si izmislijo novo sredstvo, kako bi ustrašili naše ljudstvo, da bi ne želelo svoje svobode in jim še nadalje robovalo. Najnoveše je, da imenujejo naše koprnenje po svobodni jugoslovanski državi veleizdajstvo, in vse pristaše velike jugoslovanske misli veleizdajalce. Mislijo, da se bomo pred tem strahom izpreobrnili.

Poglejmo temu nemško-nemškutarskemu strahu korajžno v oči. Vsak strah je prazen, znotraj je votel, zunaj pa ga nič ni, tako tudi ta strah.

Mi hočemo in želimo združenje v vseh v avstro-ogrski monarhiji živečih Slovencev, Hrvatov in Srbov v prosto, od vsakega tujega (zaradi tega nekak krik pri nemškutarjih!) gospodstva neodvisno, pravično urejeno jugoslovansko državo. Mi hočemo in želimo, da vlada čez to neodvisno in svobodno jugoslovansko državo naš sedanji vladar in njegovi nasledniki iz hiše Habsburžanov. Mi hočemo in želimo, da ostane naša jugoslovanska država v zvezi z drugimi državami, čez katere bo naš cesar vladar.

To je naše političino jugoslovansko veroizpovedanje! Ali je torej veleizdaja, ako hočemo ostati pod žezlom Habsburžanov? Ali je veleizdaja, ako hočemo ostati pri naši starodavni monarhiji?

Vse to ni veleizdaja! To vedo tudi Nemci in nemškutarji! Toda veleizdaja je po njihovem mnenju, da se hočemo otresti njihovega političnega, narodnega in gospodarskega jarma ter se združiti, kjer nas tujci ne bodo tlačili. Taka »veleizdaja« seveda ni nič sramotnega in še manj kaj kaz-

brez čustva, strpko se je smehljaj; nič do- ločno ji ni odgovarjal.

Grinzelovo je postalo še samotnejše, še pustejše. Plemiča je mučilo skrito trpljenje. Sedel je vedno z naslonjeno glavo, tuhtal je in strmел v tla. Mislil je na dan, ko zapade dolžno pismo, dan, ki se je vedno bolj približeval, ki se mu ne more izogniti, dan, ki bo pahnil očeta z otrokom za vedno v bedo.

Lenora je skrivala svojo lastno bolelost, da ni še povečala očetove žalosti. Dasi je bilo tudi njeno srce žalostno, je le hlinila veselje in brezskrbnost. Vse, kar ji je narokovalo njeno ljubeče srce, je storila, da iztrga očeta iz žalosti. A vse ni nič pomagalo. Smehljaj se ji je pač, a žalostno.

Kadar je Lenora vprašala očeta, zakaj da je tako žalosten, se je znal že tako izviti, da ni ničesar povedal. Cele dni je presedel sam na vrtu. Zdelo se je, da se je celo hčerke izogibal. Če ga je Lenora od daleč videla, je opazovala, da gleda divje, ježno, obupano in da vije krčevito roki. Če se mu je približala, da njegovo žalost omili z znaki najnežnejše ljubezni, ji je komaj odgovarjal in jo je popustil in odšel v kak samotni kot hiše.

vselej jo je zadrževal ostri njegov pogled in izraziti obraz. Uganila je, da je oče pregledal, kaj da hoče in da se jo ogiba, ker se boji, da bi ga ne vprašala...

Gospod pl. Vlierbecke se je peljal nekoga dne zopet v mesto.

Opoldne je minilo. Počasi kakor v sanjah je blodila Lenora po tistem gradu. Od časa do časa zamrmra, obstane, stegne roke in si zbriše solzo...

Raztresena je, ne ve, kaj da dela. Odpre miznico mize, na kateri oče ponavadi piše. V njej naleti na razviti papir.

Komaj pogleda nanj, obledi, trese se, ko bere. Zapre miznico; prestrašena je, zapusti sobo z upognjeno glavo, počasi, globoko se je zamislila.

V prednji sobi obsedi; nekaj časa ostane tiha in zamišljena, nato mrmra:

»Grinzelovo prodati! Zakaj? Gospod Denecker je razžalil mojega očeta, ker nismo dovolj bogati? Kaj se skriva za tem? Ali smo res revni? ... Kaj se mi je posvetilo! Moj Bog, tako se rešuje zagonetka. Evo, zato trpi oče! ...«

Tiho tuhta, a polagoma se ji obraz razvedri; ustnici se hitro pomikati; oči ji žare odločnosti in srčnosti.

njivega. Taka »veleizdaja« je častna in zato pravimo:

Dal Bog veliko takih »veleizdajalcev«!

Glasnik.

Austrijske krščanske tobačne delavske zveze.

Prošnja za nabavno podporo tobačnem delavstvu.

Naša zveza je po poslancu dr. Matiji predložila finančnemu ministru sledečo vlogo:

Dunaj, 12. septembra 1917.

Visoko

c. kr. finančno ministrstvo!

Udano podpisana Zveza prosi visoko c. kr. finančno ministrstvo, naj se dovoli zopetna pomoč za nabavne potrebe.

V utemeljitev te prošnje opozarjamo, da se kljub enkratni podpori, ki jo je dovolilo finančno ministrstvo junija 1917 in kljub povišanju draginjskih doklad beda med delavstvom ni omilila, marveč narašča. Krivo je temu tudi visokem c. kr. finančnem ministrstvu znano dejstvo, da zahteva življenje pri največji omejitvi (ki jo napoveduje že splošno pomanjkanje živil), vedno več denarja. To ne velja le za nabavo živil plošno, marveč tudi za nabavo čevljev, obleke in perila. Pri fantazijskih cenah, ki jih danes za te potrebščine povsod zahtevajo, je popolnoma izključeno, da bi se v bodoči zimi potrebne reči ali poprave poravnale z delavskimi plačili. Samo cena para čevljev presega delavsko plačo vsaj dveh tednov, da niti ne govorimo o zimski obleki, perilu itd. Obleka in posebno čevlji se pa morajo napraviti; vsako odlašanje bi zahtevalo še več denarja, ker cene neprestano poskakujejo. Če se letnem primerno ne bo mogoče obleči in če se posebno ne bodo nabavili potrebni čevlji, bi bilo zdravje delavcev in njih rodbin zelo ogroženo. Potrebno je pa, da se to prepreči, ker se je zaradi nezadostne hrane odporna sila delavstva že itak znižala.

Prosimo za to, visoko c. kr. finančno ministrstvo naj v tobačnih tvornicah zaposlenemu delavstvu dovoli izredno, enkratno nabavno doklado, ki naj se določi tako, da se bo poleg temeljne vsote zvišala z ozirom na število rodbinskih članov.

Popolnoma vpoštevajoč velike izdatke, ki obremenjujejo državni proračun, le upa podpisana Zveza, da se bo stavljena prošnja upoštevala, ko se je pokazalo, da niso zadostovali ukrepi vioke državne uprave za olajšanje delavčevega življenja vsled velike draginje.

× × ×

Vsote nismo imenovali; ta se bo morala pač določiti v pogajanjih glede na vlogo.

× × ×

Gospodarske naloge državnega zbora. Velike so naloge, s katerimi se bavi državni zbor v novem svojem zasedanju. Letos

poteče nagodba z Ogrsko in treba jo je nadomestiti, poteče tudi trgovinska pogodba z Nemčijo in pogodba o privilegiju avstro-ogrsko banke. V drugih dobah se je državni zbor s temi predlogami baval cele mesece, zdaj pa naj vse to poleg še večjih nalog reši v kratkih tednih. Razpravljati bo nam res treba tudi o proračunu in o proračunskem provizoriju; o teh vemo le, da je država v letu 1916/17. izdala dvakrat toliko denarja, kakor pa ga je prejela v davkih. Zato hoče vlada zahtevati, naj ji državni zbor dovoli nove ogromne davke. Iz tega se vidi, da naš državni zbor še sploh ni imel toliko in tako velikih nalog, kakor jih bo imel to jesen.

Vladni načrt za revizijo ustave. Kakor nam poročajo iz Dunaja, je vlada izdelala elaborat, ki obsega načela, po katerih naj bi se izvršila revizija ustave. Podrobno se bavi ta elaborat, pri katerem je sodeloval minister vitez Žolger, z narodnostnim, oziroma jezikovnim vprašanjem. Vlada name-rava predložiti elaborat ustavnima odsekom obeh zbornic, kjer bi naj tvoril podlago nadaljnjih razprav.

Poročilo komisije za kontrolo državnih dolgov. Komisija za kontrolo državnih dolgov določi državni zbor in naravno je, da bi ta komisija morala poročati poslanski zbornici o »uspehih« svojega delovanja. Poslanski zbornici ta komisija pač ni ničesar poročala, nego samo cesarju. Dne 14. julija 1917 je proračunski odsek poslanske zbornice sklenil zahtevati, naj se mu izroči to poročilo, da je vzame v pretres. Zdaj je izšlo poročilo poslanca Kraftha, v katerem je namignjeno, da cesarju podanega poročila o državnih dolgovih ni dovoljeno priobčiti.

Podraženje sladkorja. O kratkem izide nova naredba o prometu s sladkorjem in o novih cenah za to že itak redko blago. Za zdaj zaznajo, da bo na Dunaju povišana cena sladkorja kar za 30 vinarjev. Prav žal nam je, da ne moremo izvedeti, po čim prodajajo avstrijski sladkor v inozemstvu. Svoje dni je našla vlada izvoz sladkorja posebno pospeševala z eksportnimi premijami; tarat so na Angleškem celo prašiče krmili z avstrijskim sladkorjem, dočim je bila za domače prebivalstvo cena sladkorja izredno visoka.

Zakoni za mladino. Pravosodno ministrstvo razglša, da predloži poslan. zbornici dva zakona, tičoč se mladine. Za zdaj načrtov ni objavilo, nego izdalo le velik lavospev na svoje delo. Spričo oblastne skrbi za mladino, ki je zdaj običajna pri nas, bo nezaupnost še najbolj umestna.

Avstrijska družba za izdelovanje orožja je imela v minolem poslovnem letu 18,345.188 kron čistega dobička. Koliko je s spretnim bilanciranjem odtegnila obdav-

čenju, je seveda njena tajnost. Družba je darovala za vojnopreskrbne namene 3 milijone in za preskrbo lastnih uslužbencev poldrug milijon.

Tetanus se imenuje jako nevaren krč. Zdaj se je oglasil zdravnik dr. Weihe v Monakovem in svari nujno, naj ljudje nikar ne hodijo bosi, ker lahko dobe ta smrtno-varni krč. Tudi priporoča, naj se bosonožci, če se kaj poškodujejo na nogi, takoj zglase pri zdravniku ter da naj sploh nihče ne hodi bos, nego naj raje nosi čevlje ali sandale.

Eksplodizija v Londonu. V neki tovarni na vzhodu Londona je nastal požar, ki je povzročil med kemikalijami, zbranimi v tovarni veliko eksplozijo. Vsa velika tovarna je uničena, ravnotako več drugih tovarn, poškodovanih pa na stotine hiš. Človeških žrtev ni bilo nič.

Izdajatelj in odgovorni urednik **Mihael Moškerc.**
Tisk Katoliške Tiskarne.

**Najboljša in najcenejša zabava
v Ljubljani je v**

Kino Central

v deželnem gledališču.

Obiskujte vedno »Kino Central«, kjer se za mal denar dobi bogato razvedrilo!

Gospodarska zveza v Ljubljani

ima v zalogi

jedilno olje, čaj, kakor tudi vse drugo specerijsko blago.

Oddaja na debelo!

Za Ljubljano in okolico je otvorila

mesnico

v semenišču v Šolskem drevoredu

kakor tudi

specerijsko trgovino

na Dunajski cesti štev. 30.

Kdor pristopi kot član h „Gospodarski zvezi“, dobi izkaznico, s katero ima pravico do nakupa v mesnici in trgovini.

A. & E. SKABERNÉ, Mestni trg štev. 10

Velika zaloga manufakturnega blaga, različno sukno za moške obleke, volneno blago, kakor ševijoti, popelin, delen, itd. za ženske obleke. — Perilno blago, cefirji, kambriki, batisti v bogati izbiri. Različno platno in šifoni v vseh kakovostih in širinah; potrebščine za krojače in šivilje. Flanelaste in šivane odeje, različne preproge za postelje, kakor tudi cele garniture. — Novosti v volnenih in svilenih robcih in šalih. Namizni prtji, servijeti in brisalke iz platna in damasta. **Priznana nizke cene!**

Posebni oddelek za pletenine in perilo. Vse vrste spodnje obleke za ženske in moške, kakor: srajce, hlače, krila, bodisi iz šifona ali pa tudi pletene iz volne ali bombaža. — Največja izbira v nogavicah v vseh barvah kakor tudi v vseh velikostih za otroke. — Predpasniki najnovejših krojev iz pisanega blaga, šifona, listra in klota. Stezniki ali moderci od najcenejših do najfinejših. Fini batistasti, platneni in šifonasti žepni robci. — Zaloga gosjega perja in puha. **Vedno sveže blago!**